

at det hviler paa en Usandhed. — Jeg vil altsaa tage Lovforslaget med de enkelte Forandringer, jeg har antydet, naar jeg træffer det som en Deel af det andet større Communalforslag, der her foreligger; men jeg tvivler paa at kunne gjøre det, hvis det skal tages forlovs, thi det er ikke det, der fremfor Alt er nødvendigt og paastrængende.

J. N. Hansen: Jeg troede i den første Deel af den ærede Ministers Tale at finde min Forventning til ham med Hensyn til nærværende Lov fuldkommen bestyrket; men jeg maa tilstaae, at Slutningen af denne Tale noget nebslog de Forventninger, jeg havde havt i saa Henseende. Jeg var betænkt paa, forsaavidt der ikke fra Regjeringens Side maatte blive forelagt noget Lovudkast, der i det Mindste afhjælp de Mangler, som dette Lovudkast sigtede til at afhjælpe, da at indbringe dette Lovforslag, uden Hensyn til den større Lov, som af Regjeringen er indbragt angaaende en overordnet Communalbestyrelse for Kjøbstad og Land; thi efter min Mening staae disse to Lovforslag ikke i en saadan Forbindelse med hinanden, at det ene nødvendigviis skal følge med det andet, eller at det ene nødvendigviis udelukker det andet. Det forekommer mig, at det store Omfang og den overordentlige Betydning, som den af Regjeringen forelagte Lov har ved Siden af det nærværende Lovudkast, maatte være et Tegn paa, at de ikke saaledes høre sammen, at man jo, naar man ikke paa samme Tid kunde faae den større Lov, godt kunde tage den mindre, og det forekommer mig ogsaa, at der i Forholdene selv ikke ligger nogen Nødvendighed for at binde den ene Lovs Udkomme til den andens. Forslaget gaaer jo nemlig kun ud paa, og ikke engang fuldstændig ud paa at sætte Kjøbstadcommunerne i samme Stilling med Hensyn til deres Myndighed som den, hvori Landcommunerne allerede have været i over 20 Aar. Man skulde mene, at det ikke var for meget, 12 Aar efter at Grundloven er givet, at betroe Kjøbstadcommunerne den samme Myndighed, som man har kunnet betroe Landcommunerne 8 à 9 Aar, før Grundloven blev givet; det synes mig virkelig at røbe en forunderlig Mistro til Kjøbstædernes Befolkning

og communale Udvikling ligeoverfor Landet, som ikke stemmer med de virkelige Forhold. Jeg mener derfor, at aldeles bortseet fra den anden større Lov er det Skridt, jeg har tilladt mig at foreslaae med Hensyn til de enkelte Kjøbstadcommuners større Selvstændighed, saadansvarende, at man maa sige, at det kommer meget for seent og burde være kommet for lang Tid siden, og jeg maa beklage, at naaget det kommer saa seent, det dog har maattet komme gjennem det private Initiativ istedetfor fra Regjeringen. Jeg havde derfor troet, at den ærede Minister — der jo heller ikke har hittret sig bestemt angaaende det af ham sidst omtalte — da han iøvrigt anerkjender det Væsentlige i Lovudkastet for rigtig, vilde have støttet det og gaaet med det, forsaavidt Rigsdagens tvende Afdelinger vilde vedtage det, for derved at hjælpe til, at man i Kjøbstæderne kunde gjøre dette Skridt. Det er klart, hvad den ærede Minister ogsaa bemærkede, at Kjøbstædernes Communalbestyrelser ikke ifølge dette Lovudkast ville faae større Myndighed end før, ikke større Myndighed end den, som blev givet i 1837, altsaa for henved 25 Aar siden; men Forstjællingen er, at nu er det Magistraten, som i Tilfælde af Uenighed med Borgerrepræsentanterne som oftest gaaer seirrig ud af Kampen, medens naar $\frac{2}{3}$ af den samlede Communalbestyrelse er enig, bliver det den, der efter det foreliggende Forslag beholder Seiren i de enkelte Punkter, hvori der er Uenighed med Magistraten; om dette er saa eller mange Punkter, forekommer mig ikke at gjøre noget til Sagen, og er der virkelig saa saa i saa Henseende, som den ærede Minister meente, saa er der jo saa meget mindre nogen Betænkelighed ved at tage Loven; Lovudkastet er ikke alene bragt ind af Hensyn til den praktiske Nytte — skjøndt det jo er Hovedsagen — men det er fornemmelig bragt ind for at gjøre et Skridt fremad mod Opfyldelsen af Grundlovens Løfte: at Communalbestyrelserne selv skulle bestyre deres Anliggender under Statens Tilsyn; thi som det nu er i Kjøbstæderne, er det ikke under Statens Tilsyn, men under Statens Overherredømme, at Communerens Anliggender bestyres, og det synes mig derfor at være paa Tiden, at dette Forhold forandres.